¶ a Hic eſt iohãnes. Aug⁹. Oĩbus diuine ſcripture paginis euãgeliũ excellit: qꝛ qḋ lex et ꝓphete futurũ ꝑdixerũt: h̄ cõpletuꝫ oſ/ēt euangeliũ. Inter ipſos aũt euãgeliorũ ſcriptores iohãnes eminet ĩ diuinorꝫ myſteriorꝫ ꝓfunditate: q̃ a tpe dñice aſcẽſiõis ꝑ annos .lxv. v̄buꝫ dei abſq̃ ãminiculo ſcribẽdi vſq̃ ad vltima Domiciani ꝑdicauit tẽpora. Sed occiſo domiciano cũ ꝑmittẽte nerua de exilio rediſſet epheſum: cõpulſus ab epis aſie: de coeterna patri diuinitate xp̄i ſcripſit aduerſus hereticos: qui eo abſente irruperant in ei⁹ eccl̃ias q̃ xp̄m ante mariã fuiſſe negabant. Unũ merito in figura q̃ttuor aĩalium aquile volanti cõparat̃ q̃ volat altius ceterꝭ aĩalib⁹: ⁊ ſolis radios irreuerberatis aſpicit luminib⁹. Ceteri q̃ppe euãgeliſte q̃ tp̄alẽ xp̄i natiuitatẽ ⁊ tp̄alia eius facta q̃ geſſit ĩ hoĩe ſufficienter exponunt: ⁊ de diuinitate pauca dixerũt q̃ſi aĩalia greſſibilia cũ dño ambulant in terra. Hic aũt pauca de tp̄alib⁹ ei⁹ geſtis ediſſerẽs: ſed diuinitatꝭ potentiã ſublimi⁹ ꝯtẽplãs: cũ dño ad celũ volat. Qui enĩ ſupra pectus dñi in cena recubuit: celeſtis hauſtũ ſapiẽ ceteris excellenti⁹ de ipſo dñici pectoris fonte potauit. Legerat ſiq̇dẽ euãgelia triũ euãgeliſtarũ: ⁊ approbauerat fidem eorꝫ ⁊ veritatẽ: in q̇b⁹ deeſſe vidit aliqua geſtarꝫ rerꝫ hiſtorie: ⁊ ea maxie q̃ domin⁹ geſſit ꝑmo ꝑdicatiõis ſue tpe. ſ. anteq̃ iohẽs baptiſta clauderet̃ in carcere. Hec ergo q̃ſi dimiſſa ab illis ſcribit iohãnes q̃ fecit ieſus anteq̃ iohẽs traderet̃: ſꝫ maxime diuinitatẽ xp̄i ⁊ trinitatis myſteriũ cõmẽdare curauit. Tres ſiq̇dem alij euangeliſte dicta ⁊ facta dñi tp̄alia: q̃ ad informãdos mores vite p̄ntis maxie valent copioſi⁹ ꝯſecuti: circa actiuã vitã ſũt verſati. In q̃ laborat̃ vt cor mũdet̃ ad videndũ deũ. Iohãnes v̄o pauca dñi facta dicit: v̄ba vero dñi q̃ trinitatꝭ vnitateꝫ et vite eẽne felicitatẽ inſinuãt: diligenti⁹ cõſcribit: ⁊ ſic in ꝯtẽplatiua vita virtute cõmẽdãda: intẽtionẽ ſuã ⁊ ꝑdicationeꝫ te-
Joh. 2. a nuit. In q̃ ꝯtẽplatiua vacat̃ vt de⁹ videa-
Joh. 19. c tur. Iſte ſiq̇dẽ eſt iohẽs quẽ dñs de fluctiuaga nuptiarꝫ tẽpeſtate vocauit ⁊ cui matrẽ virginẽ v̄gini cõmẽdauit. b Nuptiarꝫ vinũ ⁊c̄. Uinũ aliud ẽ nuptiale: aliud ſpũale. Nuptiale vinũ ad l̃ram poſſumus dicere: qḋ de aq̃ ſubſtitutũ ẽ. Spũaliter ꝑ vinũ qḋ defecit ĩ nuptijs: poſſum⁹

legem

¶ Prolog⁹ ſancti Hieronymi in euangeliũ ſm Iohannẽ incipit.

a Hic eſt iohãnes euãgeliſta vnus ex diſcipulis dñi qui virgo electꝰ a deo ẽ † quẽ de nuptijs volentẽ nubere vocauit de⁹. Cui v̄ginitatꝭ ĩ hoc duplex teſtioniũ ĩ euãgelio dat̃: a b c d e f

ſ ecce vnũ. ſ hic aliud ⁊c.

ꝙ ⁊ ꝑ ceterꝭ dilect⁹ a dõ dr̃: † ⁊ huic matrẽ ſuã pendẽs in cruce cõmẽdauit dñs: vt virginẽ virgo ſeruaret. Deniq̃ mãifeſtãs ĩ euãgelio g h i

ſ .ſ. iohannes vel deus.

ꝙ erat ipẽ incorruptilis verbi k l

a ſ verbũ caro f.

op⁹ inchoãs: † ſolus v̄bũ carnẽ factũ eſſe: nec lumẽ a tenebris comprehenſuꝫ fuiſſe teſtat̃. † Primũ ſignuꝫ ponens qḋ in nuptijs fecit m n

a ſ deus vel iohannes. b ſ .ſ. inuitatus de vino nuptiarũ in vinum nouum quo inebriatur de calice preclaro domino a ſe inuitato.

dñs oñdens ꝙ ipẽ erãt vt legẽtibus demõſtraret ꝙ vbi dñs inuitatus o p q

ſ lex coniugij.

b ſit deficere nuptiarũ vinũ debeat: vt ⁊ veterib⁹ immutatis: r s

Eiuſdem Nicolai expoſitio prologi beati Hieronymi ſuper Iohannem.

a Hic eſt Iohãnes. Huic euãgelio qḋ eſt ceteris ꝑfecti⁹: vt p̄ꝫ ex dictꝭ. beatus Hiero. hũc prologũ ꝑmittit: in q̃ ꝑncipalit̃ tria facit: qꝛ ꝑmo deſcribit ſcriptoris hui⁹ euãgelij cõmẽdationẽ. ſcḋo ipſi⁹ euangelij ordinationẽ. ibi: Tñ poſt oẽs. tertio ponit Hiero. ſuã excuſationẽ. ibi: Quorꝫ tñ. Prima diuiditur in q̃ttuor. qꝛ ꝑmo deſcribit̃ ipſi⁹ Iohãnis ſtatus. ſcḋo ſue deſcriptiõis modus. ibi: Deniq̃ manifeſtãs. tertio deſcriptiõis tempus ⁊ locus. ibi: Hoc autẽ euãgeliũ. quarto iohãnis obitus. ibi: Hic eſt iohãnes. Prĩa in duas: qꝛ primo ponit̃ ipſi⁹ iohãnis cõmẽdatio. ſcḋo cuiuſdã dicti in ea ꝓbatio. ibi: Cui virginitatꝭ. Circa primũ iohãnes a q̃ttuor cõmendat̃. qꝛ ꝑmo deſcribit̃ ei⁹ cõmendatio ex ꝓprio noĩe. cũ dr̃: Hic eſt iohãnes. qḋ interpretat̃: in q̃ eſt gr̃a. Sicut enĩ iſaac in veteri teſtamẽto ⁊ iohãnes baptiſta in nouo: ſortiti ſũt ſua ꝓpria noĩa ex diuia ꝑordinatione: ad ſignificanduꝫ ipſorꝫ ꝓprietatẽ: vt p̄ꝫ Geñ. xvij. de iſaac. ⁊ Lu. j. de iohãne baptiſta. ita credẽdũ eſt ꝙ ipẽ ex diuia preordinatiõe noiat⁹ ſit iohãnes ꝓpter plenitudinẽ gr̃e: q̃uis nõ ſit ſcriptũ: qꝛ nõ oĩa ſunt ſcripta: vt h̄r in fine hui⁹ euãgelij. ſcḋo cõmẽdat̃ ex officio. cũ ſubdit̃: b Euãgeliſta. qꝛ ex diuia ordinatiõe habuit officiũ ſcribendi euãgeliũ. nõ enĩ ꝓprie loquẽdo dr̃ euangeliſta doctor euãgelij vel ipſi⁹ predicator: ſed ille q̃ ex officio eſt ei⁹ ꝯſcriptor. tertio cõmendat̃ ex cõuictu. cũ dr̃: c Unus ex diſcipulis dei. ⁊ inter alios fuit de ꝑmis chriſti diſcipulis: vt. j. patebit. ⁊ pre ceterꝭ xp̄o magꝭ familiaris: quod ẽ indiciũ ſue virtutis. q̃rto cõmẽdat̃ ex virtutꝭ actu. cũ dr̃: d Qui virgo a deo electus eſt. Act⁹ enĩ magne v̄tutis eſt ꝯtinẽtia v̄ginalis. ꝓpt̄ qḋ de ipa dicit ſaluator Mat. xix. Nõ oẽs capiũt verbũ iſtud: qꝛ pauci p̄nt ad hanc ꝑfectionẽ attingere. ꝓpter qḋ ibideꝫ ſubdit̃: Sũt eunuchi q̃ ſe caſtrauerũt ꝓpter regnũ celorꝫ: q̃ põt cape capiat. Tempus aũt q̃ iohãnes vocat⁹ eſt ad ꝯtinẽtiã virginalẽ oñditur. cum dr̃: e Quẽ de nuptijs ⁊c̄. de q̇b⁹ nuptijs dicetur. j. ij. ca. Sed cõtra hoc videt̃ eſſe illud qḋ dr̃ Mat. iiij. ꝙ iohãnes vocat⁹ eſt cũ iacobo fratre ſuo de naui vbi erãt cũ ꝫebedeo patre eorꝫ. dicendũ ꝙ triplex fuit hui⁹ iohannis vocatio. Primo enĩ fuit vocat⁹ ad ipſi⁹ noticiaꝫ aliq̃lẽ. ⁊ de iſta vocatiõe habet̃ Ioh. j. q̃ñ andree petẽti: Rabbi vbi habitas? r̄ñdit ieſus: Ueni ⁊ vide. qꝛ cum ipſo andrea erat iohãnes: vt. j. videbit̃. Scḋo vocat⁹ eſt ad ipſius xp̄i familiaritatẽ. ⁊ de hac loq̇tur hic Hiero. qꝛ iſta vocatio ꝺ nuptijs facta ẽ. ⁊ ex tũc iohãnes fuit xp̄o familiaris ꝓpter mũdiciã ꝯtinẽtie v̄ginalis. Tertio vocatus fuit ad ap̄latũ: q̃ñ relictꝭ retib⁹ ⁊ p̄re cũ fratre ſuo ſecutus ẽ ieſuꝫ. Et de iſta vocatiõe loq̇tur Matthe⁹. Ex q̃ p̄ꝫ ꝙ verbũ Matthei nõ ꝯtrariat̃ v̄bo Hiero. f Cui v̄ginitatis. Hic ꝯñr ꝓbat̃ quoddã ꝓpoſitũ in ꝑcedẽti cõmẽdatiõe. Cõmẽdauerat enĩ Hiero. iohãnẽ ex q̃ttuor. ſ. ex noĩe: ex officio: ex cõuictu ⁊ ex virtutꝭ actu. Tria aũt ꝑma erãt manifeſta. nõ ſic aũt q̃rtũ videliꝫ v̄ginalis ꝯtinẽtia. iõ iſtud ꝓbat Hiero. duplici teſtimonio. Primũ ẽ ſpecialꝭ dilectio xp̄i ad ipm q̃ erat ſue v̄ginitatis ſignuꝫ: qꝛ ſm ꝙ dr̃ Eccl̃i. xiij. Oĩe aĩal diligit ſil̃e ſibi: volatilia ad ſil̃ia ſibi ꝯueniunt: ſic oĩs caro ad ſibi ſilẽm ꝯiunget̃: ⁊ oĩs hõ ſibi ſili aſſociabit̃. De xp̄o aũt nulli eſt dubiũ q̃n fuerit v̄go ⁊c̄. ⁊ h̄ eſt qḋ dr̃: Cui v̄ginitatis in h̄ duplex teſtimoniũ dat̃ in euangelio. primũ aũt teſtimoniũ tangit̃. cũ dr̃: g Q̇ ⁊ ꝑ ceteris a deo dile. dr̃. ſicut. j. xxi. Uidit illũ diſcipulũ quẽ diligebat ieſus ⁊c̄. Scḋm aũt teſtimoniũ virginitatꝭ iohãnis fuit recõmendatio matris xp̄i in cruce ſibi facta: vt virgo virgini deſeruiret: ⁊ eſſet adinuicẽ grata ſocietas: ⁊ floridi⁹ aſpect⁹: ſm ꝙ dicit Hiero. in ſmone de aſſũptione v̄ginis marie. ⁊ h̄ eſt qḋ dr̃: h Et huic matrẽ ſuã pendẽs in cruce commẽdauit: vt v̄go virginẽ ſuaret. i Deniq̃. Hic ꝯñr oñdit̃ ſcribẽdi mod⁹ quẽ tenuit iohãnes in ſcribẽdo iſtud euãgeliũ: qꝛ ſcribẽdo xp̄i naturã incipit ab emanatiõe incorruptibilꝭ v̄bi. ꝑ h̄ oñdit in xp̄o naturã dĩnã: ⁊ talꝭ modus incipiẽdi debebat̃ iohãni ꝓpter incorruptionẽ carnis ſue. ⁊ h̄ eſt qḋ dr̃: Deniq̃ manifeſtãs in euãgelio: incipiẽdo euãgeliũ. k Q̇ erat ipẽ. i. in corruptionẽ carnis ſue. l Incorruptibilis v̄bi opus inchoans. qꝛ ab h̄ ſuũ euãgeliũ incepit dicens: In ꝑncipio erat verbũ ⁊c̄. m Solus verbũ carnẽ factũ eſſe. nec lumẽ a tenebris cõprehẽſuꝫ fuiſſe teſtat̃: qꝛ alij euãgeliſte nõ loquunt̃ de ꝓprietatib⁹ verbi: ſicut iſte. ſilr̃ deſcribendo facta xp̄i humanitus geſta incipit ab illo ſigno q̃ xp̄s inuitat⁹ ad nuptias deficiẽte vino aquã ꝯũtit ĩ vinũ: vt habet̃. j. ij. ca. ⁊ ꝑ h̄ deſignat̃ ꝙ in illis q̃ inuitãt xp̄m ad nuptias ſpũales ꝑ aggreſſuꝫ ꝯtinẽtie virginalꝭ. debꝫ deficere delectatio carnalꝭ. q̃ ꝑ vinũ deſignat̃ vt aqua ꝯuertat̃ nouo mõ in vinum ꝑ xp̄m mutãdo carualẽ delectationẽ in ſpũalẽ. ⁊ h̄ mõ incipiẽdo deſcriptionem operꝫ xp̄i oſtendit ſuam virginitatẽ. ⁊ hoc eſt quod dicit̃: n Primũ ſignum ponens qḋ in nuptijs fecit dñs. mutando aquã in vinum. o Oñdens ꝙ ipſe erat. ſ. ſegregatus a delectatione carnali ꝑ ꝯtinentiam virginalem. p Ut legentib⁹. ſuum euangelium. q Demõſtraret ꝙ vbi dñs inuitat⁹ ſit. i. in nuptijs ſpiritualib⁹. r Deficere vinũ nuptiarũ debeat. i. delectatio carnalis. s Et veterib⁹ ĩmutatis. i. delectatiõe carnali q̃ corruptionẽ inducit mutata ĩ ſpũalẽ q̃ renouat aĩaꝫ.

Marginal references: † Joh. 2. a (beside "ptiſta in nouo"); † Joh. 19. c (beside "bendi euãgeliũ"); † Joh. 1. b (beside "xix. Nõ oẽs"); † Ibi. 1. b (beside "pus aũt q̃ iohãnes").

Noua oĩa

Et legem ꝯiugij intelligere: q̄ ante aduētū chriſti fere ab oib⁹ cu
ſtodiebat. qꝛ tūc dicebat: Creſcite ⁊ multiplicamini: ⁊ ſteriles
que nō pariebāt: magno opprobrio cuſtodiebant. Sed veni
ente xp̄o: iā in q̄buſdā cepit vinū illud deficere: ⁊ aliud vinū
ſcʒ virginitat̄ creſcere: ſicut in maria: iohāne: ſtephano: et in
plurib⁹ alijs. Ideo aūt dꝛ vinū ꝯiuga
le ipſa lex ꝯiugij: qꝛ ſicut vinū inebri
at hoiem: et a ſtatu ſue mētis alienat:
ſic lex cōiugij alienat hoiem ab his q̄
dei ſunt: ⁊ ſollicitū eū facit circa mun
danas res q̄b⁹ ſe ⁊ ꝯiugē ⁊ prolē nu
trire queat. Caſtitas vero dꝛ vinum
ſpūale: qꝛ qđ iſtud facit ſeclo: illud fa
cit deo: qꝛ facit poſtponere mūdana:
et celeſtib⁹ inhiare. Et iō poſuit h̄ vt
demōſtraret: ꝙ vbi dn̄s eſt inuitat⁹. i.
in mētib⁹ illoꝝ ad quos inuitatus ve
nit vinū nuptiaꝝ. i. veteris ꝯſuetudi
nis debet deficere: ⁊ veterib⁹ immuta
tis. i. dimiſſis oīa appareāt noua que
a xp̄o nouo hoīe ꝯſtituunt. a Et
hic iohēs. Iohānes interp̄tat gratia
dei ſiue in q̄ eſt gr̄a: vel cui donatū ē.
Cui autē theologoꝝ donatum eſt ita
abſcōdita ſummi boni myſteria pene
trare: ⁊ ſic hūanis mētib⁹ intimare.

Finit expoſitio prologi.

ſ. i. virginitas appareat.

noua oīa q̄ a xp̄o inſtituunt ap- a
pareāt. Hoc aūt euāgeliū ſcripſit b
in aſia: poſtea q̄̄ in pathmos in- c
ſula apocalypſim ſcp̄ſerat: vt cui d
in p̄ncipio canonis incorruptibi
le p̄ncipiū p̄notat ī geneſi: ei etiā e
incorruptibil̄ finis p virginez in f
apocalypſi redderet: dicēte xp̄o. g
a Ego ſuꝫ alpha ⁊ o. Et hic ē iohā h
nes: q̄ ſciēs ſupueniſſe diē receſ-
ſus ſui: ꝯuocat̄ diſcipulis ſuis in i
epheſo: p multa ſignoꝝ experimēta k
promens xp̄m deſcēdēs in deſoſ- l m
ſum ſepulture ſue locū: facta ora- n o

ſ angelos.

tione poſit⁹ eſt ad p̄res ſuos: tam p
extrane⁹ a dolore mort̄ q̄̄ a cor-
ruptione carnis inuenit alienus.
Tñ poſt oēs euangeliū ſcripſit: ⁊ q
h̄ virgini debebat. Quoꝝ tñ vel r
ſcriptoꝝ tp̄is diſpoſitio vl̄ libro- s t v
rū ordinatio: ideo a nobis p ſin- x

ſ per ſingl'a. ſ vl̄ vt neſciētib⁹ deſideriū ēē videt

gula ñ expōit: vt ſciēdi deſiderio
collato ⁊ q̄rentib⁹ fruct⁹ laboris: ʒ
⁊ deo magiſterij doctrīa ſeruet.

Finit prologus.

Incipit

Nico. de lyra

a Noua oīa q̄ a xp̄o inſtituunt. i. re
parant: Appareant. b Hoc autē.
Hic ꝯñr oſtēdit tp̄s ⁊ loc⁹ in q̄ iohēs
ſcripſit iſtud euangeliū. Loc⁹ eſt aſia
minor in q̄ metropolis eſt epheſus. in
qua plurimū iohānes fuit ꝯuerſatus.
⁊ hoc eſt qđ dꝛ: Hoc aūt euāgeliū ſcri
pſit in aſia: qꝛ de h̄ rogat⁹ fuit ab aſie
ep̄is rōne p̄dicta. Tēp⁹ āt deſcriptiōis
hui⁹ euāgelij fuit poſtq̄̄ iohēs redie
rat de relegatione exilij vbi Apocaly
pſim ſcripſerat ī inſula q̄ dꝛ pathmos.
⁊ hoc eſt quod dꝛ: c Poſtea q̄̄ in
pathmos inſula apocalypſim ſcripſe
rat. Sed qꝛ poſſet aliq̄s q̄rere quare li
ber apocalypſis ponit vltim⁹ in cano
ne: cū fuerit deſcript⁹ ante illud euangeliū. Ideo ad h̄ rñdet
Hiero. dicēs: ꝙ hoc factū eſt vt finis canonice ſcripture p̄nci
pio rñderet: qꝛ ſcriptura canonica incipit a p̄ncipio incorru
ptibili. cū dꝛ: In p̄ncipio creauit de⁹ ⁊c. Et ideo ꝯueniens fu
it ꝙ finis ipſius incorruptibilis p virginez deſcriberet. Tñ
⁊ liber Apocalypſis in finali beatitudine terminat q̄ ꝯſiſtit
in reductiōe creature ad ip̄m: ſicut p creationez egreditur ab
ipſo. de qua creatiōe agit in canōis p̄ncipio. ⁊ hoc eſt qđ dꝛ:
d Vt cui in p̄ncipio canonis ⁊c. i. ipſi deo a q̄ creatura egre
ditur. e Ei etiā incorruptibil̄ finis p virginē. i. p iohānē.
f In apocalypſi redderet. qꝛ ibi deſcribit finis creature ſi
cut ⁊ p̄ncipiū. ꝓpter qđ ſubdit: g Dicēte xp̄o: Ego ſum
alpha ⁊ o. Apoc̄. vlt̄. Alpha eni eſt p̄ma l̄ra greci alphabe
ti: O vero vltīa: ⁊ p hoc deſignat ꝙ ip̄e xp̄s ē p̄ncipiū ⁊ finis
ſacre ſcp̄ture: ac etiā toti⁹ ſcp̄ture vere: qꝛ ē v̄itas p̄ma: a qua
oīs alia v̄itas deriuat. h Hic eſt io. Hic ꝯñr deſcribit ipſi⁹
iohānis felix obitus quod oñdit de duob⁹. Primo qꝛ ex di
uina reuelatione p̄ſciuit ſe vocatū ad celeſte regnū. ⁊ hoc eſt
qđ dꝛ: Hic ē iohānes q̄ ſciens ſupueniſſe diē receſſus ſui de h̄
mundo. i Conuocatis diſcipulis ſuis in epheſo. q̄ erat me
tropolis illi⁹ terre. k Per multa ſignoꝝ experimenta. qꝛ
ſenſibiliter viderat multa miracula virtute xp̄i facta.
l Promens xp̄m. qꝛ talia ſunt diuinitat̄ xp̄i oſtēſiua. Se
cūdo qꝛ ſpeciali modo obijt: nō ſentiēs dolorē mortis. ⁊ h̄ eſt
qđ dꝛ: m Deſcēdens. ꝓpria volūtate. n In deſoſſuꝫ
ſue ſepulture locū. vt hr̄ in legēda ſua. o Facta orōne po
ſitus eſt ad p̄res ſuos. i. ad ſctōs p̄res veter̄ teſtamēti: q̄ iam
erāt in gl̄ia celeſti. p Tam extrane⁹ a dolore mort̄. nō di
cit a morte: qꝛ mortu⁹ fuit p ſeparationē aīe a corpe: qꝛ q̄libet
hō debitor ē mort̄ ex p̄mi parētis trāſgreſſiōe: ſcđm ꝙ dꝛ Heb.
ix. Statutū ē hoib⁹ ſemel mori: ſʒ dolorē mort̄ nō ſenſit ex p̄
uilegio ſpeciali in ſignū integritat̄ v̄ginalis. ꝓpter qđ ſubdi
tur: Et a

tur: Et a corruptiōe ſubdit alien⁹. q Tñ poſt oēs. Poſitā
cōmēdatiōe iohis. hic Hiero. oñdit ordinē ſue deſcriptiōis: qꝛ
vltim⁹ int̄ euāgeliſtas ſcripſit euāgeliū: ⁊ h̄ decebat v̄ginē: qꝛ
taciturnitas ⁊ verecūdia debēt eſſe annexe v̄ginitati. ⁊ hoc ē
qđ dꝛ: Tñ poſt oēs euāgeliū ſcripſit ⁊ hoc debebat virgini ra
tione p̄dicta. r Quoꝝ tñ. Hic pōit
Hiero. ſuā excuſatione a diligēti ptra
ctatiōe ordis euāgeliſtarū ⁊ euāgelio
rū dicens: ꝙ illa in generali tm̄modo
tetigit triplici de cā. Primo qꝛ p hoc
ꝙ in generali tangit: excitat deſideri
um in legētib⁹ ad p̄fecti⁹ cognoſcēdū.
Scđo ex tali deſiderio homo laborat
ad p̄fectiorē cognitionē q̄rendā: ⁊ tal̄
labor eſt ei meritori⁹. Tertio qꝛ p hoc
doctrina magiſterij ipſi deo reſeruat:
q̄ veritatē reuelat q̄rentib⁹ taliter: et
hoc eſt qđ dꝛ: Quoꝝ tñ. i. euāgelioꝝ.
s Vel ſcriptoꝝ. i. euāgeliſtarum.
t Tp̄is diſpoſitio. in quo tp̄e q̄libet Apoc. i. d
eoꝝ ſcripſit. v Libroꝝ ordinatio:
id eſt quare euangeliū Matthei ſit p̄
mū. Marci ſecūdū: ⁊ ſic de alijs.
x Ideo a nobis p ſingula nō expo
nit vt ſciendi deſiderio collato. i. fide
lib⁹ iſta legētib⁹. y Et q̄rētib⁹. hoꝝ
p̄fectā cognitionē. ʒ Fruct⁹ lab.
⁊ deo ma. do. ſer. qꝛ parat⁹ eſt reuelare
veritatē fideliter inq̄rētibus ipſam.

Finit expoſitio prologi.

Poſtilla fratr̄ Nicolai de lyra ſup Iohannez euangeliſtam incipit.

Ca. I

In p̄ncipio erat ver
bum. Scđm ꝙ p̄ʒ
ex predict̄ intentio
beati Iohānis eſt
diuinitatē dn̄i nr̄i
Ieſu chriſti p̄ncipa
liter declarare: ad
extinguendū here
ſim hebionitarum
extūc inſurgentez:
qui dicūt chriſtum
purū hoiem: ⁊ p ꝯñs ante mariā nul
lo modo fuiſſe. Et iō in h̄ euāgelio ſic ꝓcedit: qꝛ p̄mo diuinita
tē xp̄i p rōnē q̄̄tū poſſibile eſt ꝓbat. ſcđo ipſam p miracula ab
ipſo facta manifeſtat in p̄ncipio ſequentis ca. ibi: Tertia die.
Prima in duas. qꝛ p̄mo diuinitatē xp̄i oñdit. ſcđo declarat q̄
liter hoc ſibi innotuit. ibi: Et vidim⁹. Prima ī duas: qꝛ p̄mo
declarat ipſi⁹ filij dei eternā generationē. ſcđo tp̄alē ipſius in
carnationē. ibi: Fuit hō. Prima in duas: qꝛ p̄mo determinat
de ipſo filio dei q̄̄tū ad ei⁹ eſſe ſeu generari. ſcđo q̄̄tū ad eius
operari. ibi: Omia p ip̄m. Circa p̄mū q̄ttuor declarat. p̄muꝫ eſt
filij a p̄re eternā generationē. ſcđm eſt ipſoꝝ p̄ſonalē diſtinctio
nē. ibi: Et verbū erat apud deū. tertiū eſt p̄ris ⁊ filij ꝯſubſtan
tialitatē. ibi: Et de⁹ erat verbū. quartū eſt ipſoꝝ coeternitatē.
ibi: Hoc erat in p̄ncipio apud deū. Ad euidentiā iſtoꝝ cōſide
randū ꝙ beat⁹ iohēs in declaratione iſtoꝝ vtit noīe verbi: qđ
nō inuenit niſi in creatura intellectuali: q̄ eſt ad imaginez dei
facta. ⁊ ideo efficaci⁹ ducit in cognitionem creatoris q̄̄ cetere
creature. Et iō ad intellectū dicēdoꝝ aliq̄ ſunt hic p̄mittenda.
p̄mū eſt qualit̄ verbū in nob̄ inuenit. ſcđm qualit̄ in deo po
nit. tertiū qualit̄ ꝓprietas filiatiōis in v̄bo diuīo reperit: qꝛ be
atus Iohēs loquit de filio dei ſub noīe verbi. Circa p̄mū ſci
endū ꝙ vox ſignificatiua dꝛ verbū: ſed h̄ eſt tm̄modo large et
denoīatiue: in q̄̄tū ſignificat interioris mētis cōceptum: ſicut
vrina dꝛ ſana in q̄̄tū eſt ſanitatis indicatiua. ⁊ iō ſicut ꝓprie dꝛ
ſanitas quod p vrinā deſignat: ita illud ꝓprie dꝛ verbū quod
p vocē ſignificat. hoc autem eſt interior mētis ꝯceptus: ſcđm ꝙ
dicit ph̄s. j. Periarmenias. Voces ſunt note. i. ſigna eaꝝ paſ
ſionū q̄ ſunt in aīa: ⁊ iō ꝯceptus mētis interior etiā anteq̄̄ per
vocē deſignet ꝓprie verbū dꝛ. ⁊ hoc eſt quod dicit Aug⁹. xv.
de trinitate. Quiſq̄s pōt intelligere verbū nō ſolū anteq̄̄ ſo
net: verūetiā anteq̄̄ ſonoꝝ eius imagines cogitatiōe inuoluā
tur: pōt videre aliquā illi⁹ verbi ſilitudinē. de quo dictuꝫ eſt:
In p̄ncipio erat verbū. Aduertendū tñ ꝙ in nobis eſt duplex

 interior